

AGENTUURI SEISUKOHAVÕTT KAASAVA HARIDUSE SÜSTEEMIDE SUHTES

See alusdokument esindab Euroopa Eriõppe ja Kaasava Hariduse Agentyuri seisukohta, mis puudutab kõigi agentyuri liikmesriikide pürgimusi kaasavama hariduse süsteemide edendamiseks. Täpsemalt tuuakse alusdokumendis välja kaasava hariduse süsteemide põhifunktsioonid, mida kasutatakse agentyuri tegevuse edendamiseks ja suunamiseks keskmises ja pikas perspektiivis.

Selle alusdokumendi eesmärk on suunata nii praegu kui ka tulevikus mõtteid ja arutelusid, mis puudutavad agentyuri tööd ja viise, kuidas toetada riike kaasavama hariduse süsteemide edendamise püüdlustes. See kujutab endast vaatepiiri ja fookuspunkti, millega agentyuri tegevus joondub.

Alusdokumendis esitatud seisukoht järgib täielikult Euroopa Liidus ja rahvusvaheliselt kehtestatud hariduse prioriteete.

Taustateavet, mis asetab alusdokumendis nimetatud kaasava hariduse süsteemide põhifunktsioonid laiemasse Euroopa ja rahvusvahelise poliitika ja praktika konteksti, võib leida agentyuri veebisaidilt:

www.european-agency.org/about-us/who-we-are/position-on-inclusive-education-systems

Kaasava hariduse süsteemid

Kõik Euroopa riigid töötavad pühendunult kaasavama hariduse süsteemide tagamise nimel. Nad teevad seda erineval viisil olenevalt varasemast ja praegusest kontekstist ja ajaloost. Kaasava hariduse süsteeme peetakse väga oluliseks osaks laiematest sotsiaalselt kaasavamate ühiskondade loomise pürgimustest, millega kõik riigid nii eetilisel kui ka poliitilisel tasemel joonduvad.

Kaasava hariduse süsteemide lõpliku nägemuse kohaselt tuleb tagada, et igas vanuses õppuritele pakutakse kohalikus kogukonnas koos sõprade ja kaaslastega sisukaid ja kvaliteetseid haridusvõimalusi.

Selle nägemuse elluviimiseks peab kaasava hariduse süsteeme juhtiv *seadusandlus* toetuma põhikohustusele tagada iga õppuri õigus kaasavatele ja õiglastele haridusvõimalustele.

Kaasava hariduse süsteeme juhtiv *poliitika* peab sätestama selge nägemuse kaasavast haridusest ja kaasava hariduse mõiste kõigi õppurite haridusvõimaluste parandamiseks mõeldud lähenemisena. Poliitika peab ka selgelt määratlema, et kõik haridustöötajad, juhid ja otsustajad vastutavad ühiselt kaasava hariduse süsteemide efektiivse rakendamise eest.

Kaasava hariduse süsteemides struktuuride ja protseduuride rakendamist suunavad *rakenduspõhimõtted* peavad lähtuma kõigi osapoolte – õppurite, nende vanemate ja perekondade, haridustöötajate, kogukonna esindajate ja otsustajate – õiglusest, efektiivsusest, tõhususest ja saavutuste suurendamisest kvaliteetsete ja juurdepääsetavate haridusvõimaluste kaudu.

Võttes arvesse seda nägemust, püüab agentuur anda liikmesriikidega töötamisel juhiseid, et arendada kaasava hariduse süsteeme, mille eesmärgid on järgmised.

- Suurendada õppurite saavutusi, tehes kindlaks ja võttes aluseks nende anded ning arvestades efektiivselt õppurite individuaalseid vajadusi ja huvisid. Agentuuri arusaam õppurite saavutuste suurendamisest hõlmab igat tüüpi isiklike, sotsiaalseid ja akadeemilisi saavutusi, mis on individuaalse õppuri jaoks lühiajaliselt olulised, parandades samas pikemas perspektiivis nende võimalusi elus.
- Veenduda, et kõik osapooled väärtustavad mitmekesisust. Selle põhimõtte rakendamiseks tuleb osapooli aktiivselt dialoogi kaasata ja pakkuda neile tuge, et neil oleks võimalik anda individuaalne ja kollektiivne panus haridusele juurdepääsu parandamisse ja õigluse suurendamisse, võimaldades kõigil õppuritel oma potentsiaali täiel määral ära kasutada.
- Veenduda, et paindlik ja pidev õpe ning paindlikud ja pidevad ressursid, mis toetavad kõigi osapoolte õpet nii individuaalsel kui ka organisatsiooni tasandil, on kättesaadavad.

-
- Veenduda, et efektiivne ja pidev tugi kaasava hariduse süsteemide vallas hõlmab õppimisega seotud isikupäraseid lähenemisi, mis kaasavad kõiki õppureid ja toetavad nende aktiivset osalemist õppeprotsessis. See hõlmab õppijakeskse õppekava ja hindamisraamistike arendamist, paindliku koolituse ja pideva tööalase enesearendamise võimaluste loomist kõigi haridustöötajate, koolijuhtide ja otsustajate jaoks ning sidusaid juhtimisprotsesse kõigil süsteemi tasemetel.
 - Suurendada süsteemi üldisi saavutusi, tulemusi ja väljundeid, võimaldades kõigil osapooltel arendada efektiivselt oma hoiakuid ja uskumusi, teadmisi, arusaamu, oskusi ja käitumist kaasava hariduse süsteemi eesmärkide ja põhimõtete kohaselt.
 - Kasutada pidevale parandamisele ning struktuuride ja protsesside vastavusse viimisele suunatud õpisüsteeme, andes kõigile osapooltele võimaluse süsteemselt oma saavutustele mõelda ja kasutada seejärel neid mõtteid kollektiivse töö parandamiseks ja arendamiseks ühiste eesmärkide saavutamise nimel.